

ces skal man skaffe Forligskommissionens Attest for, at man har været villig til at forlige Sagen. Denne Bestemmelse er ikke optagen i Loven, og det billiger jeg. Den Betingelse, der er opført under Nr. 2, at det efter de Oplysninger, som kunne haves om Sagens Beskaffenhed, er at formode, at paagældende har rimelig Grund til at føre Proces, finder jeg ogsaa rigtig og billig. Derimod finder jeg den første Betingelse for streng, nemlig, at den paagældendes Forfatning skal være saadan, at han ikke uden at savne det nødvendige til sin og Families Underhold eller til Fortsættelse af sin Næringsdrift kan afholde de med Sagens Udførelse forbundne Omkostninger og Udgifter. Det er ganske vist saa, at denne Bestemmelse, som ogsaa findes i Jussitsministeriets Skrivelse af 1858, følges ikke i Praksis. Man er meget human, og hvis jeg havde Sikkerhed for, at denne humane Praksis, som nu finder Sted, vilde vedblive, vilde jeg heller ikke have noget imod, at Bestemmelsen blev staaende i § 250, saaledes som den staaer. Men Sagen er jo den, at det, som jeg allerede tidligere har fremhævet, bliver dyrt at føre Proces for Fremtiden, adskilligt dyrere end nu, og naar der er givet fri Proces, bliver det Statskassen, som kommer til at bære disse Udgifter. Er der saa tilfældig Ebbe i Statskassen, kunde jeg godt tænke mig det Tilfælde, at en Finansminister bad sin Kollega Justitsministeren om at spare paa alle Maader og ogsaa at søge at spare paa Meddelelsen af Bevillinger til fri Proces, og at Justitsministeren, som erkendte Rigtigheden heraf, saa vilde følge Forskrifterne under Punkt 1 i strengere Grad, end de hidtil ere blevne fulgte. Hvis det skulde ske, kunde det let hænde, at en eller anden, som i Virkeligheden burde have fri Proces, ikke vilde faa det, og det er det, jeg søger at forhindre ved mit Ændringsforslag Nr. 56 til § 250, hvor der kun fordres, at den paagældendes økonomiske Forfatning skal være en saadan, at han ikke skønnes selv at kunne afholde de med Sagens Førelse forbundne Omkostninger og andre Udgifter. Det er altsaa en Bestemmelse, som jeg foreslaar indført af Hensyn til Fattigfolk.

Den næste Paragraf, jeg kommer til, er § 258. De to Ændringsforslag, som jeg har stillet til denne Paragraf, ville findes under Nr. 57. Jeg er selvfølgelig glad ved, at dette Lovforslag adskiller sig fra det i forrige Samling forelagte derved, at vi skulle bibeholde Forligskommissionerne, og jeg er særlig glad, fordi jeg

tror, at jeg var den første, der rejste dette Spørgsmaal under Sagens 1ste Behandling i Fjor. Jeg har i Gaar Aftes set et Referat af de statistiske Oplysninger — jeg har ikke set selve Tabelværket, da jeg ikke har faaet det i Hænde endnu — om Forligskommissionernes Virksomhed i de sidste 5 Aar eller rettere sagt fra 1896 til 1900, og disse Oplysninger bekræfte fuldstændig, hvad der er blevet ytret om Forligskommissionernes gavnlige Virksomhed uden for Kjøbenhavn. Dette finder jeg særlig Anledning til at nævne, fordi et Par kjøbenhavnske Medlemmer lige over for mig have udtalt deres Tvivl om, at Forligskommissionerne virkelig virkede heldigt, idet de mene, at de her i Kjøbenhavn ikke virke heldigt. Jeg kan derfor i det hele og store være tilfreds med, hvad der om Forligsmægling staaer i Loven, navnlig naar de af Udvalget stillede Ændringsforslag vedtages. Men der er dog et Par Punkter, hvor jeg mener, der burde finde en yderligere Forandring Sted. Der staaer nemlig i § 258, at Forligsprøve ikke er fornøden i „paatrængende Sager“. Her paatrænger sig naturligt det Spørgsmaal: Hvad er en paatrængende Sag? Ja, det lader sig ikke afgøre ved en almindelig Bestemmelse. Det vil jo som oftest være en Sag, hvis Anlæg gør det nødvendigt, at man gaar lige til Retten i Stedet for først at gaa til Forligskommissionen. Men da Menneskene ikke ere saa gode, som de burde være, kunde det jo tænkes, at en og anden, som helst vilde forbigaa Forligskommissionen, selv foraarsagede, at en Sag, som ellers ikke vilde være paatrængende, blev det. Dette vil jeg hindre ved at tilføje, at Forligsprøve skal kunne undgaas i paatrængende Sager, dog kun naar det ikke er Sagsøgeren, der har gjort Sagen paatrængende, eller som Ændringsforslaget lyder, „for saa vidt det ikke skyldes Sagsøgeren, at Sagen er bleven paatrængende“. Denne lille Tilføjelse mener jeg, man burde gøre, for at der ikke skulde ske Uret, og for at Forligskommissionerne ikke skulle blive forbigaaede paa Punkter, hvor de ikke bør forbigaaes.

Det andet Punkt, hvortil jeg har stillet Ændringsforslag, findes ogsaa under § 258 nederst paa Siden, hvor der staaer: „I følgende Tilfælde foregaar Mæglingen ved Retten“, hvorefter det hedder under b.: „i Sager om Fornærmelser, Ord eller Gerning, dog med Undtagelse af trykte eller skriftlige Beskyldninger“. Jeg skal nu for de ærede Medlemmer, som ikke ere